

8 Μαΐου, 1995

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΗΒΗ Π. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ (ΜΑΛΙΩΤΗ) ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ,

Εφεσείουσες-Ενάγουσες,

ν.

ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ,

Εφεσίβλητου-Εναγόμενου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8256).

Δικαιοδοσία Επαρχιακού Δικαστηρίου — Απόφαση επιβολής δικαιωμάτων για έκδοση άδειας οικοδομής — Απόφαση δημοσίου και όχι ιδιωτικού δικαίου — Καταβολή τελών — Διεκδίκηση επιστροφής τους — Καταχώρηση αγωγής σε Επαρχιακό Δικαστήριο, αντί προσφυγής.

5

Τέλη αδειας οικοδομής — Διεκδίκηση επιστροφής τους ως καταβληθέντων αχρεωστήτως — Δικαιοδοσία, αρμοδιότητα Δικαστηρίου και διαδικασία.

10

Διοικητική απόφαση — Δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου — Κριτήρια διαχωρισμού — Απόφαση επιβολής τελών αδειας οικοδομής.

15

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου απέρριψε αγωγή των εφεσειουσών-εναγουσών, με την οποία διεκδικούσαν £7.650,- ως ποσό καταβληθέν αχρεωστήτως, επειδή τους επεβλήθηκε παράνομα σαν όρος έκδοσης προς αυτές άδειας οικοδομής

20

Το Εφετείο, ήγειρε θέμα δικαιοδοσίας του πρωτόδικου Δικαστηρίου να εκδικάσει την υπόθεση και έδωσε την ευκαιρία στους δικηγόρους των δύο πλευρών να εκφράσουν τις απόψεις τους.

25

Ο δικηγόρος των εφεσειουσών υποστήριξε, ότι η διαφορά είναι ιδιωτικού δικαίου εφόσον αρμόδιοι λειτουργοί του Δήμου Πάφου είχαν διαπραγματεύσεις με τις εφεσειούσες πριν επιβληθεί στην άδεια οικοδομής όρος να πληρώσουν ως δικαιώματα το επίδικο ποσό. Από την άλλη ο δικηγόρος του εφεσίβλητου εισηγήθηκε ότι η απόφαση εμπύπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου.

Αποφασίστηκε, ότι:

(1) Η επιβολή τελών για έκδοση άδειας οικοδομής, ανάγεται στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου.

5

(2) Το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου δεν είχε δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση, διότι η αποκλειστική δικαιοδοσία κρίσης της απόφασης επιβολής τελών για έκδοση άδειας οικοδομής, ανήκει στο Ανώτατο Δικαστήριο με την καταχώρηση προσφυγής.

10

Η έφεση απορρίφθηκε χωρίς έξοδα.

Έφεση.

Έφεση από τις ενάγουσες κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Κορφιώτης, Πρ. Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 6.9.90 (Αρ. Αγωγής 2126/87) με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή των εναγουσών - εφεσειουσών εναντίον του Δήμου Πάφου, με την οποία απαιτούσαν να τους επιστραφεί ποσό £7.630 το οποίο κατέβαλαν προς το σκοπό έκδοσης άδειας οικοδομής.

15

20

Π. Σιβιτανίδης, για τις Εφεσεύουσες.

Α. Δημητριάδης με Δ. Δημητριάδη, για τον Εφεσίβλητο Δήμο.

25

Cur. adv. vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης.

30

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Οι εφεσεύουσες-ενάγουσες καταχώρισαν αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου εναντίον του εφεσίβλητου, Δήμου Πάφου, στην οποία απαιτούν να τους επιστραφεί ποσό £7.650, που ισχυρίζονται πως κατέβαλαν αχρεωστώνως, όταν παρανόμως επεβλήθη η πληρωμή του ως όρος έκδοσης προς αυτές άδειας οικοδομής.

35

Η υπόθεση προχώρησε στην ακρόαση και το Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή. Πρωτού αρχίσει η συζήτηση της ενώπιόν μας έφεσης εγείραμε το ζήτημα της αρμοδιότητας του Επαρχιακού Δικαστηρίου να εκδικάσει την αγωγή. Συγκεκριμένα, μας απασχόλησε αν η επίδικη διαφορά εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου ή του ιδιωτικού δικαίου. Δόθηκε η ευκαιρία στους δικηγόρους να μελετήσουν και να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω στο ζήτη-

40

μα, που δεν απασχόλησε καθόλου το πρωτόδικο Δικαστήριο.

5 Ο δικηγόρος των εφεσειουσών υποστήριξε πως η διαφορά
ανάγεται στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου γιατί άπτεται ζητή-
ματος διαχείρισης του Δήμου Πάφου εφόσον αρμόδιοι λειτουρ-
γοί του είχαν διαπραγματευθεί με τις εφεσειούσες, προτού επι-
βληθεί στην άδεια οικοδομής ως όρος να πληρώσουν ως δικαι-
ώματα για την έκδοση της άδειας το επίδικο ποσό. Από την άλ-
10 λη μεριά ο δικηγόρος του εφεσίβλητου εισηγήθη πως είναι πρό-
δηλο ότι η απόφαση του Δήμου να επιβάλει ως δικαιώματα το
υπό συζήτηση ποσό εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου
γιατί αφορά στην άσκηση εξουσίας που παρέχεται σε αυτόν από
το νόμο. Η αμφισβήτηση της απόφασης, συνέχισε ο δικηγόρος
15 του εφεσίβλητου, μπορούσε να αποτελέσει μόνον αντικείμενο
προσφυγής, βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος.

20 Δεν νομίζουμε να χρειάζεται πολλή ανάλυση ή αναφορά σε
πηγές του δικαίου για να διαπιστωθεί πως πράγματι η επίδικη
διαφορά ανάγεται στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου, και ως εκ
τούτου το Επαρχιακό Δικαστήριο ήταν αναρμόδιο να της επι-
ληφθεί. Απλή ανάγνωση των παραγράφων 3 και 4 της εκθέσεως
απαιτήσεως καταδεικνύει τούτο. Λέγουν οι εφεσειούσες στην
παράγραφο 3:

25 “Ο εναγόμενος Δήμος παρανόμως υπέβαλε την έκδοση της
αδείας οικοδομής εις τον όρον της πληρωμής υπό των ενα-
γουσών ποσού £7,650 .....

30 Και η 4η παράγραφος επαναλαμβάνει το πιο πάνω γεγονός.

35 Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος, Κεφ.96,
όπως έχει τροποποιηθεί, καθορίζει τους Δήμους ως την αρμόδια
αρχή για την έκδοση άδειας οικοδομής (άρθρο 3 του Νόμου). Εί-
ναι διαβόητο γεγονός βέβαια πως οι Δήμοι είναι οργανισμοί με
νομική προσωπικότητα και καθιδρύθηκαν δυνάμει των διατάξε-
ων του περί Δήμων Νόμου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί
40 Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, και των σχετικών Κα-
νονισμών, που θεσπίζουν οι Δήμοι, κατά την έκδοση άδειας επι-
βάλλονται όροι, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η πλη-
ρωμή δικαιωμάτων.

Τη διαφορά πράξεως της διοικήσεως, που ανάγεται στη σφαι-
ρα του δημοσίου δικαίου, από τις πράξεις ιδιωτικής διαχειρίσε-
ως, που εμπίπτουν στο ιδιωτικό δίκαιο, πραγματεύεται ο Μιχ.

Στασινόπουλος στο βιβλίο του “Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων” στις σελ.21-33. Παραθέτουμε μόνον τις πιο κάτω γραμμές από τη σελίδα 32:

“Άρα πάσα πράξις αναγομένη εις την λειτουργίαν μιας δημοσίας υπηρεσίας πρέπει να θεωρήται ως σχετιζομένη με την δημοσίαν εξουσίαν και δια τούτο να υπάγεται εις το δημόσιον δίκαιον και ν’ αφαιρήται από την περιοχὴν του ιδιωτικού δικαίου. Ούτως εν Γαλλία η έννοια του Fiscus έμεινεν ατροφική και δύναται τις να είπη ότι ηχηρησεύθη. Διότι η περιοχὴ των εις την λειτουργίαν των δημοσίων υπηρεσιών αναγομένων πράξεων καταλαμβάνει το μέγιστον μέρος της περιοχῆς της δράσεως της Πολιτείας, η οποία ούτω τοποθετείται σχεδόν εν τω συνόλω της, υπό την σκέπην των κανόνων του δημοσίου δικαίου.

Η έξω του πλαισίου του δημοσίου δικαίου απομείνασα μικρά περιοχὴ πράξεων των δημοσίων οργάνων, ήτοις εξακολουθεί να διέπεται υπό των κανόνων του ιδιωτικού δικαίου, είναι η καλουμένη “ιδιωτική διαχείρισις” (gestion privée). Εις την περιοχὴν ταύτην περιλαμβάνονται, συμφώνως προς τα εν Γαλλία κρατούντα, αι εξής κατηγορίαι πράξεων.

α) Αι πράξεις διαχείρισεως της ιδιωτικής περιουσίας της Πολιτείας ως π.χ. εκμίσθωσις ενός ακινήτου του Δημοσίου.

β) Αι πράξεις, αι οποίαι, καίτοι συνδέονται προς την λειτουργίαν μιας δημοσίας υπηρεσίας, εν τούτοις ενεργούνται κατά τους κανόνας του ιδιωτικού δικαίου.
.....”

Η απόφαση του Δήμου να επιβάλλει ως όρο στην έκδοση της άδειας οικοδομῆς την πληρωμή από τις εφεσείδουσες του επίδικου ποσού είναι διοικητική πράξις, που ανάγεται στη σφαίρα της άσκησης της δημοσίας εξουσίας του. Ως εκ τούτου αποκλειστική δικαιοδοσία για να κρίνει την απόφαση αυτή είχε το Ανώτατο Δικαστήριον, με την καταχώριση προσφυγῆς. Η έφεση απορρίπτεται χωρίς έξοδα, γιατί το ζήτημα ηγήθη από το ίδιο το Εφετείο.

Η έφεση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.